

Quốc hội mới với yêu cầu “Làm và Làm đúng, Làm quyết liệt, hiệu quả”

10:31 19/04/2026

Để hoàn thành nhiệm vụ “Làm và Làm đúng, Làm quyết liệt, hiệu quả” thì Quốc hội khóa XVI phải đổi mới tư duy lập pháp, chuyển từ “làm luật cho đủ” sang tư duy hiện đại “làm luật để phát triển.”

Quốc hội biểu quyết thông qua việc điều chỉnh, bổ sung Chương trình kỳ họp thứ Nhất, Quốc hội khóa XVI. (Ảnh: An Đăng/TTXVN)

Tại Hội nghị toàn quốc nghiên cứu, học tập, quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV (ngày 13/4/2026), Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm nêu rõ: “Đường lối, hướng đi đã rõ ràng, mạch lạc; cơ cấu, tổ chức, đặc biệt về nhân sự, của bộ máy trong toàn hệ thống chính trị đã cơ bản hoàn chỉnh. Nhiệm vụ của chúng ta hiện nay là Làm và Làm đúng, Làm quyết liệt, hiệu quả.”

“Chúng ta” ở đây là toàn Đảng, toàn bộ hệ thống chính trị-xã hội, toàn quân và toàn dân, trong đó có Quốc hội khóa XVI.

Riêng về vai trò của Quốc hội mới, trong bài phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị toàn quốc nghiên cứu, học tập, quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng (ngày 7/2/2026), đồng chí Tổng Bí thư nhấn mạnh: Quốc hội (phải) phát huy mạnh mẽ vai trò lập pháp và giám sát tối cao, bảo đảm mọi chủ trương lớn của Đảng được thể chế hóa kịp thời, đồng bộ và khả thi trong hệ thống pháp luật.

Mỗi đạo luật ban hành phải thực sự có khả năng mở đường cho phát triển, tháo gỡ rào cản, khơi thông nguồn lực. Công tác lập pháp phải xuất phát từ yêu cầu phát triển của đất nước, từ thực tiễn đời sống kinh tế-xã hội, khắc phục tư duy làm luật nặng về quản lý, nhẹ về kiến tạo và phục vụ phát triển.

Giám sát của Quốc hội phải được thực hiện theo hướng giám sát đến cùng, gắn chặt với trách nhiệm khắc phục và kết quả cuối cùng. Không chỉ dừng lại ở việc phát hiện bất cập, mà phải yêu cầu rõ giải pháp sửa đổi, thời hạn hoàn thành và cơ quan chịu trách nhiệm chính.

Phiên khai mạc Kỳ họp thứ Nhất, Quốc hội khóa XVI. (Ảnh: Dương Giang/TTXVN)

Thông qua hoạt động lập pháp và giám sát tối cao, Quốc hội phải góp phần nâng cao chất lượng thể chế, củng cố kỷ luật, kỷ cương trong quản lý nhà nước và tạo dựng môi trường pháp lý ổn định, minh bạch, thuận lợi cho phát triển nhanh và bền vững.

Bằng những việc làm nói trên Quốc hội khẳng định vai trò của mình là hiện thực hóa các nghị quyết lớn của Đảng và đáp ứng kỳ vọng của nhân dân trong giai đoạn phát triển mới của đất nước.

Nếu Đại hội XIV được đánh giá là “đại hội của nói đi đôi với làm” thì Quốc hội khóa XVI cũng được yêu cầu là “Quốc hội của hành động”.

Quốc hội khóa XVI có trách nhiệm thể chế hóa ngay trong năm 2026 những nội dung cốt lõi, quan trọng của Văn kiện Đại hội XIV của Đảng, đồng thời bảo đảm đồng bộ với Kết luận của Bộ Chính trị về hoàn thiện cấu trúc hệ thống pháp luật Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới.

Quốc hội khóa XVI nhận được kỳ vọng lớn trong việc tiếp tục đẩy mạnh hoàn thiện hệ thống pháp luật đồng bộ, ổn định, minh bạch, dễ hiểu, dễ thực thi, thông thoáng, thuận lợi cho môi trường đầu tư, để người dân có thể lập nghiệp, khởi nghiệp, mở rộng sản xuất, kinh doanh góp phần thực hiện mục tiêu tăng trưởng kinh tế hàng năm đạt hai con số.

Một trong những nhiệm vụ lớn của Quốc hội được xác định là tháo gỡ các “điểm nghẽn” về thể chế. Khi được cải cách mạnh mẽ thì thể chế sẽ trở thành động lực khơi thông các nguồn lực trong xã hội, từ nguồn lực của người dân đến nguồn lực từ đầu tư trong và ngoài nước.

Kỳ họp thứ Nhất (khai mạc vào ngày 6/4 và dự kiến bế mạc vào ngày 23/4, trong đó đợt hai sẽ bắt đầu từ ngày mai 20/4) của Quốc hội khóa XVI bên cạnh việc thực hiện công tác nhân sự thì còn xem xét hàng loạt dự án luật gắn trực tiếp với đời sống của người dân như Luật Hộ tịch (sửa đổi), Luật Tiếp cận thông tin (sửa đổi)... cùng với các quyết sách lớn về kế hoạch phát triển kinh tế-xã hội 5 năm, đầu tư công trung hạn và tài chính-ngân sách quốc gia giai đoạn 2026-2030.

Kỳ họp đầu tiên của một nhiệm kỳ mới là điểm khởi đầu cho cách vận hành và chất lượng của cả một khóa Quốc hội. Từ yêu cầu của đồng chí Tổng Bí thư, Chủ tịch nước, một thông điệp đã được phát ra đối với tất cả các cử tri: Quốc hội khóa XVI sẽ hành động ngay, làm đến cùng và tạo ra kết quả có thể “nhìn thấy” được - luật ban hành đi vào cuộc sống nhanh hơn, bộ máy vận hành thông suốt hơn và các quyết sách đều đi theo hướng là nâng cao hơn đời sống của người dân.

Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu bế mạc Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV. (Ảnh: Thống Nhất/TTXVN)

Việc nâng cao hiệu lực giám sát tối cao của Quốc hội khóa XVI được đặt ra ngay từ đầu nhiệm kỳ. Trước đây, có những chính sách chậm đi vào cuộc sống do cơ quan chức năng chậm ban hành văn bản, thiếu đồng bộ hoặc chưa rõ trách nhiệm.

Vì vậy, Quốc hội mới sẽ chuyển mạnh từ giám sát tuân thủ sang giám sát kết quả, coi tiến độ và chất lượng thể chế hóa là một tiêu chí đánh giá trách nhiệm của các cơ quan trong hệ thống, trách nhiệm chính trị của người đứng đầu các cơ quan, đơn vị, địa phương.

Quốc hội khóa XVI hành động khẩn trương, bắt đầu từ việc thực hiện công tác lập pháp ngay từ sớm.

Theo chương trình, trong kỳ họp đầu tiên Quốc hội sẽ xem xét, thông qua 8 dự án luật và 1 nghị quyết đều liên quan trực tiếp đến tổ chức đời sống pháp lý và quản trị quốc gia.

Để hoàn thành nhiệm vụ “Làm và Làm đúng, Làm quyết liệt, hiệu quả” thì Quốc hội khóa XVI phải đổi mới tư duy lập pháp, chuyển từ “làm luật cho đủ” sang tư duy hiện đại “làm luật để phát triển”, đưa pháp luật thực sự trở thành bộ phận cho đổi mới, sáng tạo, phát triển.

Thông qua nhanh chóng các luật, nghị quyết, các chính sách vĩ mô thì Quốc hội mới chỉ làm tròn vai. Để trở thành “Quốc hội của hành động và hành động

quyết liệt” thì cơ quan lập pháp phải chủ động đi trước một bước trong kiến tạo thể chế, dũng cảm quyết định những vấn đề khó, những việc mới, những lĩnh vực chưa có tiền lệ, mở đường cho phát triển nhanh và bền vững đất nước.

Mỗi quyết sách lập pháp cần được cân nhắc toàn diện, đánh giá kỹ lưỡng, đặc biệt phải trả lời minh bạch câu hỏi: sẽ đem lại lợi ích gì hay có gây khó khăn gì cho người dân, doanh nghiệp, cho nền kinh tế, cho đất nước hay không.

Kết luận của Hội nghị Trung ương 2 nhấn mạnh tới yêu cầu đổi mới mạnh mẽ công tác tổ chức thực hiện, tăng cường giám sát và xử lý sau thanh tra, kiên quyết khắc phục tình trạng né tránh, đùn đẩy trách nhiệm.

Để đáp ứng yêu cầu này thì Quốc hội phải tiếp tục đổi mới phương thức giám sát theo hướng thực chất, dựa trên dữ liệu và theo dõi đến cùng kết quả đầu ra, đặc biệt chú trọng giám sát việc ban hành các văn bản hướng dẫn thi hành luật, nghị quyết.

Một kỳ họp được coi là thành công khi Quốc hội thông qua một số lượng lớn các luật và nghị quyết với tỷ lệ đại biểu tán thành cao, thể hiện sự đồng thuận trong cơ quan lập pháp.

Tuy nhiên, điều quan trọng hơn nữa là để các luật vừa được thông qua và nghị quyết của Quốc hội đi vào cuộc sống, mang lại nhiều kết quả trong lĩnh vực kinh tế-xã hội thì mấu chốt nằm ở việc thể chế hóa nhanh chóng, đồng bộ chúng thành các văn bản hướng dẫn chi tiết, kết hợp với hành động quyết liệt của Chính phủ, chính quyền địa phương và sự giám sát chặt chẽ từ người dân.

Sự chuyển biến từ tư duy "quản lý" sang "kiến tạo" là yếu tố tiên quyết. Sau khi nghị quyết được Quốc hội thông qua, Chính phủ và các cơ quan cần khẩn trương ban hành văn bản quy phạm pháp luật (nghị định, thông tư) chi tiết để hướng dẫn thực hiện, tránh tình trạng "luật chờ nghị định."

Tiếp theo là cần gắn trách nhiệm cụ thể cho người đứng đầu các bộ, ngành và địa phương trong việc triển khai. Hành động phải đột phá, biến quyết sách thành kết quả thực tế, không chỉ dừng lại ở giấy tờ.

Cuối cùng, Quốc hội và các cấp cần tăng cường giám sát việc thực hiện để kịp thời phát hiện vướng mắc, tháo gỡ khó khăn và sửa đổi những quy định không còn phù hợp.

Theo TTXVN